

Voorzitter: J. van Hoorn (GL)

Namens de raad: F. Folkerts (GL), R. Gierkink (PvdA), T. Rustenbiel (D66), W. Pechler (PvdD), M. den Os (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), I. Jacobs (VVD), W. van Heteren (S&S), L. Dwarshuis (CU), I. van Jaarsveld (CDA), L. van der Laan (PvH), K. Blauw (PVV)

Namens het college: P. Broeksma (wethouder)

Namens de griffie: W. Romijn

Geheugenpaviljoen

01:17:13

De heer Heiner (VVD): Goedemiddag, welkom bij deze meningvormende sessie over de collegebrief 'Uitkomsten participatietraject Geheugenpaviljoen'. Het is een wensen- en bedenkingensessie. Er hebben zich zes sprekers gemeld, waarvan er momenteel vijf aanwezig zijn. Ik heb van tevoren met u afgesproken, dat ik omwille van de tijd, want we zitten een beetje krap, streng toe ga zien op die drie minuten. Bij twee minuut dertig doe ik zoals nu even mijn microfoon aan en dan kom ik achter mij in beeld, als het goed is. U kunt dan zien dat u nog 30 seconden heeft, omdat ik bij drie minuten tot een afronding wil komen. Richting de raadsleden, houdt u rekening met de beschikbare tijd, dus uw vragen kort formuleren. Dan kunnen we nu direct door naar de heer Van der Laan.

01:18:02

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, omdat het om een participatietraject gaat, willen we goed de tijd hebben en niet de sprekers het gevoel geven dat we dingen gaan inkorten. Ik wil daar toch aandacht voor.

01:18:18

Voorzitter: Dat snap ik. Ik heb alleen als voorzitter geen controle over de klok. De tijd die we hebben, is de tijd die we hebben, omdat er daarna volgende meningsvormende sessies zijn besloten. Iedereen zal de tijd krijgen die ervoor staat. Niemand's tijd zal gekort worden, maar het verzoek aan u allen is om uw interrupties en vragen kort te formuleren en uw woordvoering te bewaren voor de termijn van uw woordvoering. We kunnen nu direct door naar de eerste spreker en dat is meneer Ruiter. Aan u het woord.

01:19:01

De heer Ruiter (inspreker): Hallo allemaal, mijn naam is Pepijn Ruiter. Ik woon inmiddels drie jaar samen met mijn vriendin en onze hond in de Oosterpoort. Na mijn studententijd ben ik blijven plakken in het mooie Groningen. De stad en deze wijk voelen voor mij als een thuis. Ik wil graag mijn steun uitspreken voor het Geheugenpaviljoen. Vaak wordt gezegd dat de buurt tegen het kunstwerk is, maar dat herken ik totaal niet. Tijdens de wandelingen, die ik dagelijks maak met de hond, kom ik veel buurtbewoners tegen en in gesprekken hoor ik juist met hoeveel plezier zij de buurt ervaren.

01:19:36

De heer Ruiter (inspreker): Het Zuiderplantsoen leeft, het wordt gebruikt en gewaardeerd door veel mensen. Dat zie je aan alles. Bijvoorbeeld mensen die wandelen, kinderen die spelen of mensen die samenkomen. Het park is van ons allemaal en voor mij een enorme aanwinst voor de stad. Het Zuiderplantsoen heeft onze omgeving compleet veranderd. Waar vroeger de ringweg liep, die we allemaal kennen, is nu een mooie plek met een mooi park en veel groen. Het verbindt de wijken om ons heen. Juist daarom vind ik het Geheugenpaviljoen

erg belangrijk. Niet alleen omdat het een kunstwerk is om naar te kijken, maar het vertelt ook een verhaal. Het herinnert ons aan de geschiedenis van deze plek en is gebouwd uit een mooi oud deel van de ring, een stuk wat hier jaren heeft gestaan, maar tegelijkertijd staat het midden in een nieuwe groene omgeving. Het paviljoen integreert het verleden en het heden op een heel natuurlijke manier. Waar vroeger de auto's reden, is straks een ontmoetingsplek voor bewoners. Die combinatie van oud en nieuw maakt het voor mij erg bijzonder.

01:20:33

De heer Ruiter (inspreker): Het ontwerp van het paviljoen vind ik mooi en uniek. De constructie valt op, maar tegelijkertijd past het mooi in de omgeving, doordat het omringd wordt door groen en open ruimten. Het paviljoen geeft het Zuiderplantsoen karakter en maakt het een plek die herkenning geeft en betekenisvol is. Wat ik ook mooi vind, is dat het paviljoen meer is dan alleen symboliek. Het heeft een praktische en sociale functie. Het biedt zitplekken, schaduw en ruimte om elkaar te ontmoeten. Voor mij is het kunstwerk een investering in de toekomst. Het zorgt ervoor dat de geschiedenis van deze plek zichtbaar blijft en geeft die geschiedenis een nieuwe betekenis. Het laat zien dat Groningen verandert en hoe we de ruimte opnieuw kunnen vormgeven. Wat ik fijn vond, is dat er begin dit jaar een participatietraject was waar extra informatie gegeven is. Ik hoop dat het blijft en dat het zo spoedig mogelijk wordt gerealiseerd. Dank u wel allemaal.

01:21:26

Voorzitter: U bedankt voor uw inbreng. Zijn er vanuit de aanwezigen nog vragen voor de heer Ruiter? Niet vanuit de publieke tribune, helaas. Zijn er vanuit de aanwezige politici nog vragen voor de heer Ruiter? Volgens mij was uw inbreng helder. Hartelijk dank voor uw bijdrage. Dan mag u het kaartje er weer uithalen en kunnen wij direct door naar de volgende inbreng. De vloer is voor mevrouw Bosscher en ook u heeft een drietal minuten.

01:21:59

Mevrouw Bosscher (Stichting Zuiver Belang): Mijn naam is Marieke Bosscher van Stichting Zuiver Belang. Ik haak gelijk aan op wat ik net gehoord heb. Volgens mij gaat het niet over het Zuiderplantsoen. Dat staat hier helemaal niet ter discussie. Het gaat alleen maar over het kunstwerk.

01:22:13

Mevrouw Bosscher (Stichting Zuiver Belang): Voorzitter, het Geheugenpaviljoen is geen herinnering aan de oude snelweg. Het is een monument van machtsvertoon. Een enorm stuk beton dat overeind blijft als een vereeuwigde dikke middelvinger naar de inwoners van Groningen. Feiten: 1645 handtekeningen tegen, 240 bezwaarmails, alle direct omwonenden unaniem tegen, 65% van de stad tegen via de Stem van Groningen, 54% handgeschreven formulieren, allemaal tegen. Toch stelt de gemeente dat er een genuanceerd beeld is. Dat is geen participatie, dat is minachting. Minachting voor de inwoners van Groningen, minachting voor de inwoners van de Oosterpoort.

01:22:58

Mevrouw Bosscher (Stichting Zuiver Belang): Bestuurders van Groningen, laten we de participatienota maar in de prullenbak gooien. Oh sorry, dat had u al gedaan. Participatie? Hoe durft u het woord nog in de mond te nemen? Zelf projectmanagers aanwijzen die ingezet worden om deze farce te managen en te sturen richting uw eigen wenselijke uitkomst. Participatie? Schaamteloos. Uw eigen projectmanager gaf toe dat er geen weging van B en W op papier ligt. U beslist hier niet op feiten, maar op framing. U beslist op een rapport dat de tegenstand wegfiltert en burgers reduceert tot decor.

01:23:37

Mevrouw Bosscher (Stichting Zuiver Belang): Ik durf te stellen dat 80% van het reactierapport niet klopt. Uit onderzoek blijkt dat het voornemen van het college om door te gaan met een licht aangepaste vorm gebaseerd is op cijfers en uitkomsten die niet kloppen. Er is geen genuanceerd beeld en er is evenmin een klein verschil tussen voor- en tegenstanders. Het verschil is enorm. Gemiddeld 70% tegenstand kan en mag niet genegeerd en weggefilterd worden. U beslist hier niet op feiten, maar op framing. Een rapport dat de tegenstand wegfiltert, goochelt met cijfers, burgers reduceert tot decor en waarheid inruilt voor propaganda. Ik moet u eerlijkheidshalve feliciteren met de toverkunsten van uw 'participatiegoochelaars'; Hans Kazan is er niets bij.

01:24:27

Mevrouw Bosscher (Stichting Zuiver Belang): Wat resteert is geen kunstwerk, maar een litteken. Voor bewoners een dagelijks trauma van beton dat hier opnieuw vereeuwigd wordt. Voor de stad een open wond van verloren vertrouwen. Intussen vreet dit project tonnen gemeenschapsgeld voor iets dat de meerderheid nooit gewild heeft. Dat is geen geheugen, dat is een belediging. Er hoeft niet opnieuw gekozen te worden. Er is al een overdonderende meerderheid tegen. Breek het Geheugenpaviljoen af. Geef de inwoners het respect dat ze verdienen en voer uit wat u heeft beloofd. Dat is de enige logische en eerlijke uitkomst. Uw middelvinger willen we nooit meer zien.

01:25:07

Voorzitter: Daarmee komen we tot een afronding. Er zijn vragen. De heer Dwarshuis. U mag nog even blijven staan, mevrouw Bosscher. Als u wilt, uiteraard. De heer Dwarshuis.

01:25:15

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Ik heb inderdaad een vraag voor u, mevrouw Bosscher. Het moet mij eerst van het hart dat u zich best tegen mij mag wenden of tegen mijn collega's, maar dat ik het wat oneigenlijk vind dat u zich tegen ambtenaren in zulke bewoordingen uitlaat. Zij kunnen zich namelijk niet verdedigen en het is werk wat ze uitvoeren en waar ze opdracht voor krijgen. U zegt, het gaat niet over het Zuiderplantsoen. Het Geheugenpaviljoen is toch juist een integraal onderdeel van het plantsoen? Het is een kunstwerk in het plantsoen vanaf dat de opdracht is gegeven door de gemeente.

01:25:49

Mevrouw Bosscher (Stichting Zuiver Belang): Ja, maar dat heeft niets met het Zuiderplantsoen te maken. Als er 22 wensen op een wensenlijstje geïnventariseerd worden die puur en alleen gaan over de inrichting van het plantsoen, dan heeft dat niets met dit logge kunstwerk te maken. Dat zijn twee verschillende dingen. Het is een poort, waar we geacht worden te ontmoeten. Het is een poort waar je omver gefietst wordt door de fietsers die er dagelijks keihard doorheen sjezen.

01:26:17

Voorzitter: Zij er nog aanvullende vragen? De heer Van der Laan.

01:26:20

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Dank ook aan de inspreker mevrouw Bosscher. Mevrouw Bosscher, u gebruikt stevige woorden. U geeft ook aan dat zaken niet kloppen in de participatie. Kunt u een korte toelichting geven van wat niet zou kloppen?

01:26:36

Mevrouw Bosscher (Stichting Zuiver Belang): Jazeker. Er wordt aangegeven dat de originele ingediende formulieren worden weergegeven, de originele reacties. Dat is niet zo. Dat geldt zowel voor de inloopformulieren van het Poortershoes als voor De Stem van Groningen. We hebben alles onderzocht. We hebben alles opgevraagd, maar we hebben overigens bijna niets gekregen. We hebben alleen de inloopformulieren van het Poortershoes gekregen en daaruit blijkt, bij controle van het eerste formulier dat ingevuld is, al dat 75% van de reactie is weggefilterd of weggelaten. Hoe je het ook noemen wil. Wij noemen het goochelen. Dat is één. Van de Stem van Groningen heb ik een leuke invuloefening. Die heet: 'Er gaat niets boven Groningen'. Die kunt u vinden in de stukken van de documentenlijst. In die lijst zit de invuloefening. Ik zou zeggen vul het in, dan ziet u dat 75% van mijn ingediende reactie is weggelaten. Als er gesteld wordt dat er originele reacties worden weergegeven, dan klopt dat niet. U mag het noemen hoe u wil, maar voor mij klopt het niet.

01:27:47

Voorzitter: Dank u wel. Nog aanvullende vragen? Volgens mij was uw inbreng helder.

01:27:54

Voorzitter: Dan gaan we over naar de derde spreker. In aansluiting op wat de heer Dwarshuis zei in het kader van de heftigheid van het debat, inderdaad graag kritiek richten op de aanwezige politici en het bestuur, ondanks de emotie. Dan gaan wij over naar de derde spreker en dat is de heer De Moel. U heeft ook drie minuten.

01:28:24

De heer De Moel (inspreker): Goedemiddag, daar zijn we weer. Het Geheugenpaviljoen. Ik ga u nogmaals vragen, voor wiens geheugen is dit van belang? Iedereen die in de buurt woont van een deel van enig stuk van de ringweg is zich maar al te zeer bewust dat het er ligt. Als je twintig meter naar links kijkt, staande waar ik woon, ziet men de verdiepte ligging naar beneden duiken. Als ik naar rechts kijk, zie ik het aardig wat geluid voortbrengende ontluichtingskanaal, dat een verdiepte ligging moet maken en geen tunnel. Ik ga eerlijk zijn. Als een dergelijk geheugensteuntje nodig is voor mensen, dan kunnen ze vanuit de gemeente beter Wmo-ondersteuning krijgen dan dit kunstwerk.

01:29:11

De heer De Moel (inspreker): Het is geen geheugensteuntje voor omwonenden, maar een monument voor datgene wat de stad is aangedaan met de aanleg van deze weg. Als het nodig is om de huidige politici eraan te herinneren dat het niet heel erg aardig is om een vierbaans snelweg midden door een stadswijk te leggen, is het misschien een idee om het monument neer te zetten waar die besluiten genomen worden? Ik zou zeggen, maakt u ruimte in de bestuurskamers. Ik weet niet precies hoe groot die zijn. Dat zou misschien een logischer plek zijn, want wij kunnen er niets mee en kunnen er niets aan doen.

01:29:54

De heer De Moel (inspreker): Dan nog het punt dat inderdaad een groot deel van Groningen niet echt ingenomen lijkt te zijn met het feit dat dit kunstwerk er komt. Over de procedure zal ik het voor de rest niet hebben. Ik zou echter de raad ernstig aanraden, als er een nieuw kunstbeleid wordt opgesteld, om uitzonderlijk goed te evalueren hoe blij men in Groningen over het algemeen is met wat er de afgelopen jaren is gerealiseerd. Als 75% van de bevolking wat gerealiseerd is niet mooi vindt of heel erg vindt schuren voor wie wordt kunst dan neergezet? Als het alleen voor die 20% is, hoe eerlijk en billijk is het dan? Dat wilde ik u meegeven. Dank u zeer.

01:30:43

Voorzitter: U bedankt. Zijn er voor de heer De Moel nog vragen? Geen vragen, dus ook u bedankt voor de inbreng. Dan kunnen we direct door met de vierde inspreker en dan kan ik het woord geven aan meneer Hazelhoff voor drie minuten.

01:31:09

De heer Hazelhoff (inspreker): Geachte raadsleden, bij dit participatieproces rond het Geheugenpaviljoen waren er vier opties: paviljoen, aangepast paviljoen, ander kunstwerk of geen kunstwerk. Toch is de hele procedure vrijwel uitsluitend over het paviljoen gegaan. Dat is voor mij geen participatie, maar promotie. De informatievoorziening was selectief en misleidend. Beelden van hoe het park eruitziet zonder paviljoen ontbraken. Evenmin zijn er nergens winterbeelden te zien met kale bomen, terwijl juist dan het schreeuwende rode staal, het beton en het klimop je overblijven. Ook de kosten zijn op een sturende manier gepresenteerd. Een ander kunstwerk zou ineens 1,5 ton kosten, terwijl bijvoorbeeld de geliefde Spijker er al staat - gratis - en nauwelijks onderhoud vergt. Tegelijk zijn de forse toekomstige onderhoudskosten van dat paviljoen gemakshalve weggelaten. Dat schetst geen eerlijk beeld, maar beïnvloedt de opinie.

01:32:10

De heer Hazelhoff (inspreker): De sfeer tijdens bijeenkomsten in het Poortershoes illustreert de schade die zo een aanpak aanricht. Agressieve voorstanders en mensen die ons wegzetten alsof we ziek waren, omdat we een andere optie wilden benoemen. Tegenstanders wilden de sfeer goed houden met een hapje en koffie, maar tegen sommige geïndoctrineerde voorstanders was geen kruid opgewassen. Participatie hoort ruimte te geven en te verbinden, niet mensen uit te sluiten of weg te zetten. De aanpassingen die nu worden voorgesteld, een klimop en een likje verf, zijn minimaal en lossen niets op. De kern van de onvrede blijft een groot, aan negatieve historie gerelateerd, dominant bouwwerk dat door velen niet als kunst wordt ervaren, maar als een bouwproject dat ons park schaadt. Juist dat park verdient beter.

01:32:56

De heer Hazelhoff (inspreker): Kunst mag schuren, zeker, maar het moet niet de meerderheid van de omwonenden tegen zich in het harnas jagen. Dan wordt het geen verrijking, maar een litteken. Ikzelf en andere buurtgenoten waren graag in gesprek gegaan over de keuze van kunst in het plantsoen, want daarover moest de peiling in januari dit jaar gaan. Daarvoor is minimaal online de kans geweest via de Stem van Groningen. Echter, wederom niet helemaal objectief, omdat het inleidende promotiefilmpje alleen over het paviljoen ging en zo de keuze werd beïnvloed. Via de Stem van Groningen kon ik zeggen wat ik vond. Dat deed ik en vele anderen: 71% was tegen 28% voor. Zelfs na alle promotie is deze uitslag een overduidelijke nee van de burger.

01:33:44

De heer Hazelhoff (inspreker): Raadsleden, heb lef, neem nee serieus en kies voor kunst waar de stad, inclusief de voorstanders van dit paviljoen, wel trots op kan zijn. Tot slot, als het toch over geheugen en herinneren gaat, dan mis ik Vrouw Wichers. Ze zal zich naar aanzien van dit participatieproces waarschijnlijk omdraaien in haar graf. Dank voor uw aandacht en ik wens u veel succes met het nemen van het besluit.

01:34:11

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een vraag, zag ik uit mijn ooghoek. De heer Van der Laan, PvdA voor het Noorden.

01:34:17

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Dank u, heer Hazelhoff. Als u het voor het zeggen had en er zou toch een kunstwerk mogen komen, wat was voor u dan acceptabel geweest? Van datgene wat er nu nog staat?

01:34:31

Voorzitter: U mag via de microfoon praten.

01:34:38

De heer Hazelhoff (inspreker): De Spijker is een prima voorbeeld van dat stuk herinnering als er zo nodig een herinnering moet zijn aan een periode waar je liever niet aan herinnerd wil worden. Als dat er moet komen, dan staat het als een paal boven water. Dat ding is resoluut en staat. Daar hoeft je je niet voor te schamen. Zeker niet om daarvoor te kiezen, want dan breng je dingen weer samen en kies je voor een mooi statig ding. Daar ben ik voor.

01:35:05

De heer Hazelhoff (inspreker): Ik mis Vrouw Wichers. De hele Wichersstraat is plat, is weg en is geen aandacht meer voor. Vrouw Wichers stond ervoor en lette erop dat er niet werd bedonderd en liet niet over zich heen lopen. Die mis ik. Dat is ook het volksgevoel wat in de Oosterpoort leeft. Er zijn allemaal nieuwe buurten omheen gekomen, De Linie en alles, maar die historie vind ik belangrijker dan die 'fucking' highway die nu onder de weg rondloopt en die er nog steeds is. Daar hoeft ik geen herinnering aan.

01:35:42

Voorzitter: U heeft de vraag beantwoord. Ik ga kijken of er nog meer vragen voor u zijn. Volgens mij was uw inbreng helder, dus ook u bedankt. U mag uiteraard de rest van het debat volgen. Dan hebben we nog twee sprekers te gaan. Ik heb meneer Boswijk nog staan. Ook u heeft drie minuten, dus gaat uw gang.

01:36:17

De heer Boswijk (inspreker): Geachte raad, ik ben een buurtbewoner. Ik woon in De Linie en ik zie het Geheugenpaviljoen bijna iedere dag. In de afgelopen decennia is er steeds beroering en onrust ontstaan, wanneer er in onze stad iets nieuws gebouwd zou worden. Altijd zijn er voor- en tegenstanders van zo een project. Het is dan zaak om mensen aan het woord te laten om tot een oplossing te komen. Natuurlijk bemoeit de politiek zich ook met de zaak en in de pers komen mensen aan het woord en ventileren hun mening. Ik geef drie voorbeelden. In de aanloop naar de bouw van het Groninger Museum waren er grote voor- en tegenstanders van dat gebouw. Uiteindelijk is het, in mijn optiek, prachtige museum er gekomen. De stemmen verstomden in de loop der jaren.

01:37:04

De heer Boswijk (inspreker): Ook op sportief gebied stond er iets te gebeuren. Het stadion van FC Groningen was duidelijk aan vervanging toe, maar veel trouwe bezoekers van het stadion in het Oosterpark konden aanvankelijk moeilijk wennen aan het idee. Nu staat de Euroborg er als de 'Hel van het Noorden' en men heeft er vrede mee. Tot slot, het Forum. Het plan werd megalomaan genoemd, maar het gebouw in het centrum van de stad bewijst dagelijks zijn diensten en is nu breed geaccepteerd.

01:37:31

De heer Boswijk (inspreker): Dan nu het Geheugenpaviljoen. Sommigen noemen het een groot blok beton zonder uitstraling. Anderen zijn voor, omdat dit het verleden gaat verbinden

met vandaag en morgen. Het moet zijn eigenlijke vorm en kleur nog krijgen. Tijdens de opening van het Zuiderplantsoen las ik het volgende gedicht voor.

01:37:51

De heer Boswijk (inspreker): Dit is een nieuw park, een plantsoen in een oude stad. Een plek van geschiedenis van gisteren en morgen. Het is de plaats van herinnering van omwonenden en burgers om terug te denken aan wat er hier eens was. Er liep eens een weg, maar de weg is verdwenen in de bodem van de stad. De contouren vormen een podium voor optredens en recreatie om er samen te gaan zitten in nieuwe natuur van rozen en gras onder een levend groen dak. De geschiedenis is niet verdwenen, maar maakt nog deel uit van deze plek, waar je gedichten kunt lezen en schrijven. Waar je elkaar kunt ontmoeten in het Geheugenpaviljoen van Groningen. Dank u wel.

01:38:35

Voorzitter: U bedankt. Zijn er vragen aan de heer Boswijk? Zo te zien was het in één keer helder. Dank u wel. Dan hebben we nog één inspreker staan, de heer Busscher.

01:38:49

Voorzitter: Dat scheelt in de tijd. We slaan dat vooralsnog over. We gaan over naar de inbreng van de raad.

01:38:56

Voorzitter: Daar hebben we nog 53 minuten voor. U heeft maximaal drie minuten spreektijd per fractie en er zijn nog twaalf minuten voor het college. Ik vraag u om uw interrupties op de andere partijen te beperken tot het punt dat u wilt maken of snel tot een vraag te komen. We doen het in twee termijnen. De eerste termijn is bedoeld voor politieke vragen en tweede termijn voor uw eigen inbreng. Zijn er partijen die gebruik willen maken van de eerste termijn?

01:39:25

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, VVD.

01:39:27

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben in 2024 een motie aangenomen die oproept om ruimte te nemen voor een nieuw uitgebreid participatietraject. Daarin staat onder andere: 'De uitkomsten hiervan mee te nemen in de opdracht voor een nieuw of aangepast kunstwerk of monument. Daar waar nodig aanpassing te doen aan het ontwerp of tot een nieuw ontwerp te komen'.

01:39:47

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik zou graag van het college willen weten op welk moment de wethouder heeft overwogen dat er een ander kunstwerk dan wel een nieuw kunstwerk, dus een ander kunstwerk dan het Geheugenpaviljoen, moest komen.

01:39:57

Voorzitter: Dank u wel. Nog meer voor de eerste termijn? De heer Van Jaarsveld, CDA.

01:40:02

De heer Van Jaarsveld (CDA): Dank u, Voorzitter. Ik heb twee vragen. Mijn eerste vraag is of het college een verklaring heeft voor dat dit participatieproces blijkbaar door veel mensen als een soort referendum is ervaren. De tweede vraag is naar aanleiding van de uitspraak van mevrouw Konijn in de samenvatting van het gesprek met Platform Gas. Ziet het college ook

een verschil tussen publieke ruimte en collectieve ruimte waar dat zo dicht bij woningen is, zoals zij dat omschreef. Kan de wethouder daarop ingaan?

01:40:33

Voorzitter: Dank u wel. Volgens mij waren dit de vragen voor de eerste termijn. Dan kunnen we over naar het college voor beantwoording. Wethouder Broeksma.

01:40:43

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Eerst de vraag van de VVD over de motie. U heeft het college een opdracht gegeven om een nieuw uitgebreid participatietraject in te richten. Wij menen aan de motie voldaan te hebben. Afhankelijk van de uitkomsten, de uitkomst mee te nemen in een opdracht voor een nieuw of aangepast kunstwerk en monument. U heeft gezien dat wij opteren voor optie twee om niet door te gaan met het originele kunstwerk zoals oorspronkelijk bedacht, maar daar wijzigingen in aan te brengen. Een aangepast kunstwerk of monument, dat hebben we overwogen. Dat is het antwoord op de vraag.

01:41:23

De heer Broeksma: Het CDA vraagt een verklaring waarom het ervaren wordt als referendum. Dat heeft misschien te maken met het moment dat je gaat tellen, dus hoeveel is voor en hoeveel is tegen. Er lag alleen maar een petitie en een petitie is om het niet te doen. Om samen te vatten, dan krijg je dus alleen maar tegenstanders. Die is 1.600 of 1.700 keer ondertekend. Uit het participatieproces, zoals het gehouden is, is een gemengd beeld naar voren gekomen met duidelijke tegenstanders en duidelijke voorstanders. Je ziet het ook bij de insprekers. Op een gegeven moment ga je natuurlijk tellen en krijg je percentages. We hebben vanaf het begin, u heeft dat ook in het participatieplan gezien en dat hebben we voorgelegd aan de gemeenteraad, geweten dat dit een kwalitatief participatieproces ging worden.

01:42:14

De heer Broeksma: Het gaat ons niet om aantallen voor of aantallen tegen, want dan zou je het anders moeten insteken. Dan zou je identificatie moeten vragen en dan heeft iedereen maximaal één stem. Dan zou je een ander proces moeten vormgeven en dat hebben we niet gedaan. We hebben gekozen voor een kwalitatief proces; waarom bent u tegen en waarom bent u voor? Dat is waar we op gekoerst hebben. Uiteraard, als er percentages naar voren komen, is het makkelijk om te zeggen van zoveel procent voor, zoveel procent tegen en zoveel procent neutraal of kan het niet veel schelen. Het is geen referendum geweest, dus we hebben een kwalitatieve insteek gehad.

01:42:51

De heer Broeksma: Als het gaat over de publieke of collectieve ruimte. Een van de insprekers zei het ook, het gaat over het Zuiderplantsoen en alle elementen die in het Zuiderplantsoen zijn. Het Zuiderplantsoen speelt net als het Noorderplantsoen of andere plekken in de stad, die een belangrijke rol vervullen voor meerdere mensen dan alleen de mensen die daaromheen wonen, voor omwonenden een belangrijke rol. Ook voor het Zuiderplantsoen geldt dat het geen plek is alleen voor de mensen die daaromheen wonen. Het is iets voor de hele stad en voor de hele gemeente, omdat het op een bijzondere manier twee wijken verbindt. Het kan het Sterrebos bij elkaar brengen op enigszins gemankeerde wijze, maar het is iets voor meer dan alleen de omwonenden.

01:43:36

De heer Broeksma: Het is een combinatie van publieke ruimte waar de mensen die daaromheen wonen een andere beleving van hebben. Daarom is het participatieproces zo ingericht dat we direct omwonenden hebben gesproken. De enveloppen zijn door ambtenaren persoonlijk in de brievenbussen gedaan van mensen die maar enigszins zicht hebben op het kunstwerk. De buurt is gevraagd op twee momenten in het Poortershoe. De Stem van Groningers is voor de hele gemeente geweest en we hebben experts gevraagd. We hebben die mix van allerlei mensen, die belang hebben bij wat in het Zuiderplantsoen gebeurt of belang hebben bij hoe dat Geheugenpaviljoen of het kunstwerk in het plantsoen eruit gaat zien, op verschillende manieren en op verschillende momenten gevraagd. U heeft in het participatietraject het verslag kunnen lezen.

01:44:22

Voorzitter: Dank u wel. Ik had uw hand inderdaad gezien voor een verhelderende vraag.

01:44:27

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik heb nog geen antwoord op mijn vraag, want mijn vraag was op welk moment heeft u overwogen dat er een nieuw kunstwerk of monument moest komen?

01:44:35

Voorzitter: Wethouder Broeksma.

01:44:36

De heer Broeksma: Ik meen daarop geantwoord te hebben. De vraag was een nieuw of een aangepast kunstwerk of een monument. Of er een ander kunstwerk zou moeten komen, is doorlopend een optie geweest. Doorlopend. Dat ziet u ook in de vragen. Moet het Geheugenpaviljoen blijven of niet en zo niet, zou er dan een ander kunstwerk moeten komen? Dat is doorlopend in het hele participatieproces een optie geweest, dus ook voor het college.

01:45:01

Voorzitter: Dank u wel. Dan kunnen we over naar de tweede termijn voor uw politieke inbreng. Wie wil aftrappen? De heer Pechler, PvdD.

01:45:09

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Dank aan de sprekers en dank aan de organisatoren van het werkbezoek van vorige maand. Volgens mij hebben we als Groningse gemeenteraad een nieuw record, want de zeventien bijlagen bij dit debat tellen samen op tot 1.616 pagina's. Ik zal eerlijk bekennen dat ik niet elke bladzijde gelezen heb. Alhoewel ik snel lees, had ik dan namelijk deze maand geen tijd gehad voor ander raadswerk.

01:45:29

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Het Geheugenpaviljoen illustreert goed dat je als gemeenteraad soms investeringen voor vele miljoenen als hamerstuk goedkeurt, terwijl besluiten over kleine bedragen kunnen leiden tot een eindeloos debat. Of in dit geval dat een ruimtelijke ingreep, die op gemeentelijke schaal behoorlijk klein te noemen is, tot een slepend proces van jaren kan leiden. Over smaak valt niet te twisten en over kunstwerken moeten we geen referenda gaan houden. Daar zijn we het als Partij voor de Dieren roerend mee eens.

01:45:54

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Echter, als er zoveel weerstand is tegen een

kunstwerk dat inderdaad fors groter is dan de meeste andere kunst in de openbare ruimte, hebben we als stadsbestuur wel de verplichting ons daartoe te verhouden. Daarom hebben wij vorig jaar ingestemd met het nieuwe participatieproces om kwalitatieve input op te halen. Van de 5.000 genodigden heeft ongeveer een kwart gereageerd bij deze nieuwe participatieronde. Het is daarnaast een bekend fenomeen, bijvoorbeeld ook bij online recensies, dat mensen die ontevreden zijn eerder geneigd zijn de moeite te nemen om te reageren dan mensen die neutraal of tevreden zijn. Wij zijn terughoudend met het trekken van conclusies over de mate van representativiteit. Zoals de wethouder al zei, dan hadden we er een formeel referendum van moeten maken. Dat geen van de aangrenzende bewoners van de Meeuwerderbaan bezwaar heeft gemaakt, geeft ons het idee dat de soep niet zo heet wordt gegeten als deze wordt opgediend.

01:46:41

Voorzitter: U heeft een interruptie. De heer Van der Laan, Partij voor het Noorden.

01:46:44

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Zou het ook kunnen dat veel mensen denken, het is volstrekt zinloos om te gaan participeren, want ze doen toch wat ze doen.

01:46:52

Voorzitter: De heer Pechler.

01:46:54

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dat zal voor een aantal mensen, die het vertrouwen verloren zijn, ongetwijfeld zo gelden, maar ik ken deze gemeente als een gemeente waar veel inwoners op allerlei manieren hun stinkende best doen. Kijk bijvoorbeeld naar de enquête, die is gehouden bij het proces tot een nieuwe burgemeester. Die was zo vaak ingevuld, dat zien ze in andere gemeenten niet vaak. Nee, ik denk dus niet dat dit hier een doorslaggevende rol heeft gespeeld.

01:47:19

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Mevrouw Jacobs.

01:47:20

Voorzitter: Nee, mevrouw Jacobs was de nummer twee in de rij. Eerst de heer Van Jaarsveld, CDA.

01:47:25

De heer Van Jaarsveld (CDA): Dank u, Voorzitter. Ik probeer het te begrijpen. Misschien kan de heer Pechler antwoord geven op waarom het wel geruststelt dat omwonenden van de Meeuwerderbaan niet in protest zijn gekomen, maar niet zoveel uitmaakt dat andere direct omwonenden dat wel hebben gedaan.

01:47:39

Voorzitter: De heer Pechler.

01:47:40

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Ik vind het van belang of iemand er recht voor woont of in een straat ernaast woont. Het maakt namelijk nogal impact op je woonbeleving.

01:47:49

Voorzitter: Een interruptie van mevrouw Jacobs, VVD.

01:47:51

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik hoor meneer Pechler, vraag ik via de voorzitter, zeggen dat de participatie over het algemeen in dit soort situaties wordt gedaan door mensen die tegen zijn en dat dit een vertekend beeld geeft. Vindt u dat dit in de volle breedte geldt voor participatie of maakt u voor dit proces een uitzondering?

01:48:11

Voorzitter: De heer Pechler.

01:48:12

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Nee, in de volle breedte. Daarmee zeg ik zeker niet dat het - weet ik veel - 80/20 is of zo. Echter, je ziet in het algemeen, als mensen ergens een sterke mening over hebben - die hebben mensen eerder als ze ergens tegen zijn, als ze boos zijn en als ze teleurgesteld zijn - dat ze dan sneller de moeite nemen om hun tijd en energie te besteden om ergens op te reageren.

01:48:30

Voorzitter: Een vervolgvraag van mevrouw Jacobs.

01:48:32

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Kunt u uitleggen wat u de waarde van participatietrajecten vindt?

01:48:37

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dat gaat om het kwalitatieve en niet het kwantitatieve aspect.

01:48:41

Voorzitter: U heeft nog één interruptie en daarmee mag u ook tot een afronding komen. Mevrouw Blauw, PVV.

01:48:49

Mevrouw Blauw (PVV): Is het u opgevallen dat het niet alleen een esthetisch bezwaar is, maar ook één over verloedering en veiligheid?

01:48:55

Voorzitter: De heer Pechler.

01:48:57

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Jazeker, daar kom ik in mijn laatste paar zinnen op.

01:48:59

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Als volksvertegenwoordigers in een representatieve democratie is het daarnaast onze plicht om niet alleen blind af te gaan op de percentages van een participatieproces, maar om ook de input van experts zoals stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten of kunstenaars mee te wegen. Dat betekent natuurlijk niet dat de feedback van de zelfbenoemde tegenstanders niet serieus genomen hoeft te worden. Te kolossaal, te veel beton en een eventuele impact op sociale veiligheid, zoals mevrouw Blauw zei, zijn factoren om rekening mee te houden. Het college stelt voor om voor scenario twee te gaan; het realiseren van het Geheugenpaviljoen met de nodige aanpassingen om aan al deze bezwaren tegemoet te komen. Daar kunnen wij ons in vinden.

01:49:33

Voorzitter: Voordat u verder gaat, u zit aan de tijd. Er zijn nog twee interrupties. De heer De

Waard was als eerste, dus ik sta een korte interruptie toe. Die mag u nog heel kort meenemen in uw laatste slotzin. De heer De Waard.

01:49:44

De heer De Waard (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Het gaat over variant twee, zoals net genoemd. Vindt u dat het college in variant twee van aanpassing blijkt geeft voldoende te hebben geluisterd naar alle kritiek van de omwonenden op het Geheugenpaviljoen? Ik heb ik het zowel over de inhoud als het proces.

01:49:59

Voorzitter: De heer Pechler.

01:50:00

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Voldoende geluisterd? Ja, maar dat betekent niet dat de meerderheid automatisch hun zin krijgt. Dat is namelijk niet hoe het werkt in een representatieve democratie. Onze voorkeur zou zijn om die betonnen T langs het water en de Spijker te verwijderen, evenals de restanten van de betonnen pilaren aan de andere kant van het Geheugenpaviljoen. Toevoegen van extra groen, nemen van maatregelen om sociale onveiligheid te voorkomen en eventueel een muurschildering in samenspraak met de bewoners.

01:50:23

Voorzitter: Tot zover. Voor de eigen woordvoering: de heer Van der Laan, Partij voor het Noorden.

01:50:31

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Als we het als fractie mogen samenvatten, dan heeft het een hoog gehalte van 'ik leg het u nog een keer uit en als u het dan nog niet begrijpt, dan leggen we het u nog een keer uit en ik blijf aardig en ik leg het u nog een keer uit'. Dat gevoel bekruipt ons hier. Viel er echt iets te kiezen? Wij zouden als fractie geen knip voor de neus waard zijn als wij de massale tegenstand van omwonenden zouden negeren, want wij...

01:51:03

Voorzitter: U heeft een interruptie.

01:51:04

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Ik maak mijn zin even af. Wij hechten veel waarde aan inspraak en participatie. Dat staat bij ons hoog in het vaandel, Voorzitter.

01:51:12

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van Jaarsveld, CDA.

01:51:16

De heer Van Jaarsveld (CDA): Dank u, Voorzitter. De heer Van der Laan begon met de vraag die bij hem opkwam na dit traject of er wel echt iets te kiezen viel. Denkt de heer Van der Laan dat een participatietraject een keuze is? Een referendum met ja en nee dat aan mensen wordt voorgelegd? Of heeft de heer Van der Laan door dat het iets anders is?

01:51:34

Voorzitter: De heer Van der Laan.

01:51:37

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Nee, hier viel weinig te kiezen in onze optiek. Dat blijkt ook vandaag weer.

01:51:43

Voorzitter: Het leidt meteen tot een vervolginerruptie van de SP. De heer Brandenburg.

01:51:47

De heer Brandenburg (SP): Ja, om scherp te krijgen wat volgens de Partij van het Noorden precies participatie is.

01:51:54

Voorzitter: De heer Van der Laan.

01:51:55

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Participatie is dat je luistert naar je inwoners.

01:52:02

Voorzitter: Een vervolgvraag van de heer Brandenburg.

01:52:05

De heer Brandenburg (SP): Er zijn een paar duizend reacties binnengekomen. Op basis daarvan stelt het college voor, we gaan aanpassingen doen en daar betrekken we ook de inwoners bij. Dat voldoet toch precies aan die definitie die u zojuist geeft?

01:52:21

Voorzitter: De heer Van der Laan.

01:52:22

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dat is een mooi bruggetje, want dan kom je bij het object zelf. Daar wil ik iets over zeggen, voorzitter. Het dak nodigt uit om daar te gaan slapen, te gaan hangen, te gaan verblijven. We zien ook bij de muziekkoepeel in het Noorderplantsoen wat voor ellende dat allemaal oplevert. Al jaren. De weg eraf was geen serieuze optie. Terwijl die kantelen of pilaren of een geheugenpaviljoen best zonder dak had gekund om visueel die weg erbij te denken. Je mag ook wat aan de verbeelding overlaten bij kunstwerken.

01:53:07

Voorzitter: De heer Brandenburg, SP.

01:53:09

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, ik begrijp het toch niet zo goed. Wil de Partij van het Noorden, nu de muziekkoepeel van het Noorderplantsoen slopen?

01:53:16

Voorzitter: De heer Van der Laan.

01:53:18

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Nee, we willen aangeven dat elke plek met een dak erop op dit moment, gezien de woningnood en gezien de problematiek, uitnodigt om daar te verblijven. Dat levert de nodige sociale problematiek op als het gaat om veiligheid, als het gaat om het aanzicht, het verblijf et cetera.

01:53:39

Voorzitter: Gezien de tijd en hoeveelheid interrupties die de heer Van der Laan al heeft

beantwoord, ga ik meneer nu gelegenheid geven iets verder te komen in zijn betoog. De heer Van der Laan.

01:53:48

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, daarmee kan ik afsluiten. Wij vinden dat nog steeds onvoldoende gehoor wordt gegeven aan mensen die echt betrokken zijn, mensen die daar wonen en mensen die daar verblijven. Dat is in onze optiek - mevrouw Bosscher heeft dat prima verwoord - een meer dan ruime meerderheid. Het is niet zo dat bewoners altijd nee zeggen. Ik hoef maar te refereren aan bijvoorbeeld het behoud van DOT. Daar zijn ook diverse peilingen geweest. Er waren alleen maar voorstanders die zeiden, laat dat gebouw DOT daar alsjeblieft blijven. Het verhaal van de Partij voor de Dieren is niet waar. Mensen weten echt wel waar ze over praten, hebben echt wel verstand van dingen en kunnen dingen inschatten. Nogmaals, daar hechten wij veel waarde aan.

01:54:37

Voorzitter: U heeft nog een tweetal interrupties die kort verwoord gaan worden. De heer Dwarshuis, ChristenUnie.

01:54:50

Voorzitter: Excuus, dan gaan we door naar de volgende woordvoering. De heer Van Jaarsveld, CDA.

01:54:59

De heer Van Jaarsveld (CDA): Dank, Voorzitter. Dank aan de insprekers. Ik ben het niet helemaal met de tegenstanders eens, zeg ik alvast. Wanneer iemand kilo's beton voor je huis of in je zicht laat staan en dan zegt: "Dit is kunst", dan is het op zich begrijpelijk dat niet iedereen staat te springen om het behoud daarvan.

01:55:17

De heer Van Jaarsveld (CDA): Echter, een participatieproces is iets anders dan een referendum en blijkbaar is dat niet goed overgekomen. Zelfs als een grote meerderheid, zelfs als er unaniem zou worden gezegd, we zijn ergens vóór of ergens tegen in een participatieproces, is de werkelijkheid helaas dat dit slechts een van de onderdelen is die een gemeente, een college, maar ook een raad in de controle daarop heeft te overwegen in een breed bed van belangen. Mijn fractie ziet dat er veel meningen en opvattingen naar voren zijn gekomen en snapt, als je dit traject leest en tegen bent, dat je je zou kunnen afvragen: waarom gebeurt daar zo weinig mee?

01:55:58

De heer Van Jaarsveld (CDA): Mijn fractie heeft niet de gewoonte om dit college of de gemeente te wantrouwen en gaat ervan uit dat die bezwaren zijn gewogen. Hoe hard dat ook klinkt, misschien zijn die te licht bevonden ten opzichte van de kwalitatieve voordelen die hier langjarig worden gezien. In de eerste termijn heb ik kort gerefereerd aan een opmerking van mevrouw Konijn over dat publieke ruimte niet altijd hetzelfde is als collectieve ruimte. De wethouder gaf als antwoord daarop aan dat dit een kunstwerk in een park is dat voor zoveel meer mensen is dan de direct omwonenden. Mijn fractie is wel van mening dat direct omwonenden, waarvoor dit collectieve ruimte is, daar een zwaardere stem in zouden moeten krijgen. Zij zijn uitgenodigd voor een gesprek en men is gehoord. Ik snap opnieuw dat daaruit misschien het beeld is ontstaan van we praten wel, maar de uitkomst stond al vast. Helaas is het zo dat een participatieproces geen referendum is. Mijn fractie begrijpt de keuze die het college heeft gemaakt.

01:56:59

Voorzitter: Dank u wel. Interruptie of woordvoering? Voor woordvoering: mevrouw Jacobs, VVD.

01:57:04

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Vooropgesteld, mijn fractie zal geen uitspraak doen over mooi of lelijk kunstwerk. Daar gaan wij niet over. Wel is mijn fractie ontzettend teleurgesteld in dit proces. Wij vinden dat we in een foute film terechtgekomen zijn. Wij hebben vorig jaar samen met een aantal coalitiefracties en oppositiefracties een motie ingediend om het proces opnieuw te doen. Te kijken naar een nieuw kunstwerk en vooral het participatietraject opnieuw te doen. Wat zien we? Er wordt een participatietraject gedaan waar gestuurd wordt naar vindt u het Geheugenpaviljoen mooi of niet? Dat kan. Dat is niet de afspraak en dat is niet zoals het in de motie staat. De laatste vraag gesteld wordt, wilt u wat anders, dat klopt, maar die andere tien vragen gaan allemaal over het Geheugenpaviljoen ja of nee. Dat doet wat met het vertrouwen wat wij hebben in de politiek. Het vertrouwen wat zo onder druk staat, het vertrouwen wat door dit traject niet wordt vergroot.

01:58:02

Voorzitter: Nu hoorde ik een punt.

01:58:03

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Vertrouwen in de politiek is wat mijn fractie betreft een heel belangrijk punt.

01:58:06

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een interruptie. Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

01:58:09

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Begrijp ik dat mevrouw Jacobs het participatieplan, zoals dat in november al is voorgesteld, niet goed vond? Dan was dat namelijk het moment, voordat we dit participatieplan gingen uitvoeren, om dat plan te amenderen.

01:58:25

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

01:58:26

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Nee, dat heb ik niet gezegd. Ik ga verder met mijn woordvoering.

01:58:29

Voorzitter: Dit leidt tot een te verwachten vervolgininterruptie.

01:58:34

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Als u het voorgenomen plan goed vond, vindt u dan dat het plan niet goed is uitgevoerd? Ik zie namelijk weinig licht tussen de voorgenomen plannen en het uiteindelijk gevolgde traject.

01:58:47

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

01:58:48

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Het is puur ambtelijk wat u nu doet. Het gaat om burgers die vinden dat er iets met hun participatie wordt gedaan. U kunt zeggen, we hebben een plan en

het is volgens de regels. Dat interesseert een burger niet. Mevrouw Folkerts, zeg ik via de voorzitter, het zou u sieren als u begrijpt hoe een burger in het traject zit. Die kijkt niet alleen maar naar regeltjes, zoals wij die hebben opgesteld. Ik ga verder met het verhaal over wat ik vind dat participatie...

01:59:13

Voorzitter: Nog een interruptie. De heer Dwarshuis, ChristenUnie.

01:59:14

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. De VVD zegt, de vraag is erg sturend. Tegelijk ziet mijn fractie dat de uitkomst van het debat en wat de burger wil heel diffuus is. Er zijn voorstanders en er zijn tegenstanders. Het is al door de wethouder gezegd dat er meer tegenstanders zijn dan voorstanders, maar het is een gemengd beeld. Bent u dat niet met me eens? Ik vind het op zijn minst bijzonder als die vragen zo sturend zijn geweest als u zegt.

01:59:42

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

01:59:44

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik houd uw bijzonderheid voor uw rekening. Als ik het heb over participatie, dan bedoel ik daarmee dat je datgene wat je de burgers vraagt van waarde laat zijn in je traject. Toen wij het de verordening hadden aangenomen, heb ik gezegd: "College, zou u alstublieft daar willen participeren en die participatie serieus nemen waar het de burger om gaat?" Dan kunnen we het doen over de glijbaan of de wipkip in de speeltuin, dat is participatie, maar we kunnen ook doen wat voor onze inwoners echt belangrijk is. Dan hebben we het over een kolos in je tuin. Dan hebben we het over een zonnepark van 180 hectare. Dat zijn dingen die onze inwoners aangaan.

02:00:24

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik heb toen een rijtje genoemd en dat kan ik nu weer doen. Het is een trieste situatie dat wij een participatietraject optuigen waarvan de meerderheid zegt, doe het me niet aan, en dat wij zeggen, wij doen het toch. Wat vinden we allemaal van vertrouwen in de politiek? U bent erbij, wij schrijven geschiedenis. Dank u, Voorzitter.

02:00:43

Voorzitter: De befaamde tactiek inderdaad; als de voorzitter wil interrumpen, niet kijken. U heeft meerdere interrupties. Echter, mevrouw Jacobs zit ook aan haar tijd. De heer Brandenburg ziet ervanaf. Mevrouw Gierkink, een korte interruptie en een korte reactie. Mevrouw Gierkink.

02:01:01

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik ben benieuwd in welke werkelijkheid er een plan is, er aan mensen gevraagd wordt wat ze van dat plan vinden, dat plan vervolgens aangepast wordt en we dan zeggen: we doen niets. We hebben toch iets gedaan, we zijn toch ergens mee bezig? We luisteren dan toch juist naar de bezwaren die mensen hebben en daar wordt toch wat mee gedaan?

02:01:23

Voorzitter: Mevrouw Jacobs tot slot.

02:01:25

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): O, maar dan heeft u gehoord dat de inwoners het

Geheugenpaviljoen willen in een iets aangepaste vorm. U heeft geen inwoners gehoord die geen Geheugenpaviljoen willen. Wij spreken blijkbaar andere mensen. U spreekt een klein deeltje van de mensen die het wel willen. Ik spreek een heleboel mensen die zeggen: alsjeblieft, doe het me niet aan. U slaat het in de wind en ik doe er wat mee. U mag niets meer zeggen. Dat mag u in uw eigen termijn doen.

02:01:50

Voorzitter: Dat is aan de voorzitter, maar mevrouw Jacobs heeft een punt. Wat mevrouw Jacobs ook weet, is dat via de voorzitter spreken niet hetzelfde is als af en toe zeggen 'zeg ik via de voorzitter'.

02:02:00

Voorzitter: Voor woordvoering? Mevrouw Blauw, PVV.

02:02:05

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Dank aan de sprekers en in het speciaal aan mevrouw Bosscher. Zij heeft veel mensen gehoord, dus weet ook waar ze het over heeft. Ik heb jarenlang in het moeras van de ringweg gewoond. Daar wil je geen herinnering aan hebben, maar dat terzijde. De PVV-fractie wil allereerst benadrukken dat participatie meer moet zijn dan een papieren exercitie of een procedureel vinkje. Ik kan me volledig aansluiten bij mijn buurvrouw. Wat wij zien rond het Geheugenpaviljoen is een klassiek voorbeeld van schijnparticipatie. De uitkomst leek vooraf al vast te liggen, terwijl de stem van de bewoners en direct omwonenden onvoldoende serieus is genomen. Uit de cijfers blijkt dat een ruime meerderheid van de inwoners negatief is over het Geheugenpaviljoen.

02:02:57

Voorzitter: Dan gebruik ik dit moment voor een interruptie van de heer Brandenburg, SP.

02:03:00

De heer Brandenburg (SP): Een vraag aan de PVV-fractie, want ik heb niet zo veel behoefte aan een spelletje welles-nietes over de onderliggende rapporten. Bent u het niet met de SP eens dat het uiteindelijk aan ons volksvertegenwoordigers hier is om op basis van de informatie die wij hebben een keuze te maken? Verschuilt u zich niet achter een proces? Of durft u zelf geen keuze maken?

02:03:28

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

02:03:29

Mevrouw Blauw (PVV): Ik weet niet of u onze woordvoering al eerder heeft gehoord over het Geheugenpaviljoen, maar dan heeft u waarschijnlijk niet goed opgelet. Participatie volgens de plannetjes en regels van de gemeente is niet dat je dit volgens je eigen voorwaarden organiseert. Wij vinden dat je naar de bewoners moet luisteren of iets wel of niet doorgaat. Uit de cijfers blijkt dat een ruime meerderheid van de inwoners negatief is over het Geheugenpaviljoen. Bij de online-enquête op Stem van Groningen was 65% van de 1.026 reacties negatief. In de omliggende wijken Oosterpoort, Nieuwe Linie, Herenwegbuurt is 69% negatief. Ook bij de inloopbijeenkomst was het grootste deel van de schriftelijke reacties kritisch. Het gaat dus niet om een kleine...

02:04:14

Voorzitter: Ik ga u toch onderbreken, want u heeft nog vervolgininterrupties na uw eerste beantwoording. De heer Brandenburg voor een vervolgininterruptie. SP.

02:04:22

De heer Brandenburg (SP): Heel kort, want de PVV reduceert hierbij participatie tot of je het wel of niet wil. Nu kent u mij als een groot voorstander van referenda, maar daar hebben we hier niet toe besloten. Was dat niet de betere weg geweest? Kunt u dan niet zeggen wij zijn tegen? Dat de participatie niet goed was, doet er niet toe, want u vraagt zelf niet om participatie. U vraagt om een referendum.

02:04:45

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

02:04:46

Mevrouw Blauw (PVV): Voorzitter, in tegenstelling tot de SP gaat de PVV als volksvertegenwoordiger naar wat het volk wilde. Daar gaat het ons om, niet om wat wij willen. Wij zien dat de bewoners het niet willen, dus willen wij het ook niet. Ook bij de inloopbijeenkomst ging het niet om een kleine groep...

02:05:07

Voorzitter: Mevrouw Blauw, we waren er nog niet. Nog een tweetal interrupties. Daarna ga ik mevrouw Blauw de gelegenheid geven om tot een punt te komen. Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

02:05:15

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Mag ik dan concluderen dat de PVV zegt, we hadden dit participatieproces zo niet moeten lopen en we hadden gewoon een referendum moeten uitschrijven? Dat kan, dat je dat vindt, maar het is duidelijker als u dat ook zegt.

02:05:29

Mevrouw Blauw (PVV): Dit is dezelfde vraag als de SP stelde en u ook aan mevrouw Jacobs stelde. Voorzitter, ik ga door. Het gaat dus niet om een kleine groep klagers...

02:05:37

Voorzitter: Dat was de op een-na-laatste interruptie. Nu komt de laatste van de heer Dwarshuis, ChristenUnie.

02:05:41

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. De PVV verschuilt zich volgens mij wel degelijk achter een soort construct. Als de meerderheid tegen is, dan hoeft u geen keuze te maken. Hier ligt voor welke keuze u wilt maken. Deze raad heeft ingestemd met een participatietraject. Dat gingen we doen en nu zijn er uitkomsten van. Nu moeten we weten van elke partij, wat we gaan doen. Dan vraag ik aan de PVV: waar kiest u voor?

02:06:08

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

02:06:09

Mevrouw Blauw (PVV): Als ik de kans krijg, dan wil ik dat zo nog wel vertellen. De ChristenUnie verschuilt zich vooral achter het college en luistert niet naar wat de inwoners willen. Het gaat niet om een kleine groep klagers, maar om een breed gedragen afwijzing van het plan. Bewoners willen meer groen, rust en veiligheid en eenvoudige voorzieningen. Een groot en massief kunstwerk dat doet denken aan de oude ringweg willen zij niet.

02:06:30

Mevrouw Blauw (PVV): Ik ga wat knippen in mijn woordvoering, want anders kom ik er niet

door. Bezwaren tegen het kunstwerk: verloedering en veiligheid, geen draagvlak, slechte communicatie, esthetisch bezwaar, onbegrip over de kosten, overlast in combinatie met ontwikkelingen op de Trompsingel. De gemeente moet ophouden met het doordrukken van prestigeprojecten waar bewoners niet om hebben gevraagd. Participatie moet gaan over luisteren naar inwoners, niet over dit soort schijnparticipatie. Het Geheugenpaviljoen is mislukt, het draagvlak ontbreekt en het vertrouwen is beschadigd. Stop dit project en kies voor de bewoners en de leefbaarheid van de stad. Dank u wel, Voorzitter.

02:07:09

Voorzitter: U bedankt. Voor woordvoering? De heer Dwarshuis, ChristenUnie.

02:07:15

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Ik heb uiteindelijk nog steeds niet gehoord waar de PVV voor kiest, maar dat zal later wel komen buiten deze vergadering of in de krant. Ik weet het niet. Mijn fractie kiest ervoor...

02:07:28

Voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Blauw, PVV.

02:07:31

Mevrouw Blauw (PVV): Voorzitter, ik denk dat de ChristenUnie net zo slecht luistert naar wat ik net gezegd heb als naar de inwoners. Volgens mij is het duidelijk. Wij vinden wat de inwoners vinden. Die zijn tegen, dus zijn wij dat ook.

02:07:44

Voorzitter: Bent u dat niet met mevrouw Blauw eens? De heer Dwarshuis.

02:07:47

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Ik hoorde inderdaad geen vraag. Nee, ik ben het niet met mevrouw Blauw eens dat een raadslid het automatisch eens zou moeten zijn met wat burgers tegen hem of haar zeggen. Je moet die mening volgens mij goed wegen. Ik kan me in grote mate aansluiten bij het CDA. Onze fractie kiest voor de optie die het college voorstelt, namelijk dat we wel doorgaan met het monument. Het monument is volgens mij nog helemaal niet af. Er staat nu inderdaad nog een hoop beton, maar er moet nog het een en ander tegenaan gemaakt worden, verfraaid worden en nog groen aangeplant worden. Dat kunnen we allemaal nog niet zien, dus om nu al te zeggen - zoals sommige fracties doen - dat het project is mislukt, vind ik voorbarig.

02:08:30

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Voorzitter, wij denken dat het monument inderdaad groot is, maar het past in een veel groter Zuiderplantsoen en het is proportioneel. Wij vinden dat de belangen van de inwoners die regelrecht tegenover het monument wonen, zwaar moeten wegen, zoals meneer Van Jaarsveld ook zei. Die hebben uiteindelijk geen bezwaren opgeworpen. Er zijn ook veel mensen in de buurt en in de stad die het wel een goed idee vinden of weinig tegen het monument hebben.

02:09:06

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, VVD.

02:09:08

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel. U bent het stukje participatie voorbij, dus dan kan ik nu mijn vraag stellen. Wat vindt u ervan? We hebben samen die motie opgesteld en het moest over, want er was onrust in de buurt. Hoe weegt u dat er in ieder geval kwalitatief

uitkomt dat een hoop inwoners het een stuk beton vinden? U zegt inderdaad, dat lijkt me mooi en we doen het toch. Hoe weegt u dat in het licht van de motie?

02:09:33

Voorzitter: De heer Dwarshuis.

02:09:35

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Als het een kwalitatief onderzoek is, dan is het best ingewikkeld om te gaan turven en te zeggen: de meerderheid is tegen, dus moeten we dat doen. Dat vind ik een beetje scheef in een kwalitatief traject. Als we dat wel zouden doen, is er een grote minderheid die zegt, doe maar wel. Op basis van die cijfers vind ik niet dat we moeten afwegen of het er wel of niet zou moeten komen. Daar doen we volgens mij geen recht mee aan de kunstenaars en dan doen we ook geen recht aan de geschiedenis die het kunstwerk representeert. Ik vind niet dat we puur een afweging moeten maken, omdat 54% van de mensen in de kwalitatieve peiling tegen is.

02:10:17

Voorzitter: U heeft een vervolgvraag van mevrouw Jacobs.

02:10:19

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Als ik u zo beluister, is het dan niet zonde dat we dit proces hebben gedaan? U staat nog steeds voor diezelfde keuze. Wat heeft het voor u opgeleverd?

02:10:28

Voorzitter: De heer Dwarshuis.

02:10:31

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Het heeft mij in ieder geval wat opgeleverd, want ik heb al die reacties doorgelezen en je ziet dat mensen ruimte hebben gekregen om meer in detail te vertellen over wat ze van het Geheugenpaviljoen vinden. Dat veel mensen bijvoorbeeld over al het beton, wat je nu daar ziet, vragen of dat niet anders kan. Meneer Pechler heeft daar al een aantal suggesties voor gedaan. Ik denk dat we daar uit gaan komen in het vervolgproces, als we met de buurt kijken hoe we het monument verder kunnen aanpassen.

02:11:06

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Laan was als eerste en dat is ook meteen de laatste interruptie voor de heer Dwarshuis. Daarmee mag u ook direct uw betoog afronden. De heer Van der Laan.

02:11:13

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Wat zegt ChristenUnie tegen de bewoners die zich zorgen maken dat het straks een permanente verblijfplaats gaat worden, ook 's nachts, en dat jongeren daar gaan hangen? Mensen die denken daar 's nachts te kunnen slapen, dus het veiligheidsaspect. Wat zegt ChristenUnie tegen die bewoners?

02:11:32

Voorzitter: De heer Dwarshuis.

02:11:34

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Ik denk dat we dat serieus moeten nemen. Het is natuurlijk niet zo dat we nooit meer een overkapping kunnen bouwen in de openbare ruimte, omdat we leven in angst dat er iemand onder gaat slapen. Volgens

mij is er zicht op het paviljoen vanuit de huizen en het is redelijk dichtbij. Er zijn andere overdekte plekken in deze stad waar dit veel minder is, dus ik ben daar niet op voorhand bang voor.

02:11:59

Voorzitter: Dank u wel. Ik verzoek u allen, in het kader van de tijd, om de interrupties die u pleegt korter te formuleren. Voor woordvoering Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

02:12:10

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Ook dank aan alle sprekers, de ambtenaren en alle Groningers die zich het afgelopen jaar met dit dossier hebben beziggehouden. Hoe betrek je inwoners bij kunst en openbare ruimte? Moet kunst mooi gevonden worden? In ieder geval moet kunst schuren. Het moet je aan het denken zetten en het moet mensen samenbrengen. Wat dat betreft, is het Geheugenpaviljoen nu al een geslaagd kunstwerk. GroenLinks is blij met het gelopen participatieproces. We denken dat het recht doet aan de motie. We zijn blij dat zoveel Groningers zich hebben laten horen, hebben kunnen nadenken en wensen en bedenkingen hebben meegegeven.

02:12:52

Voorzitter: U heeft direct een tweetal interrupties. Eerst de heer Van Jaarsveld van het CDA.

02:12:56

De heer Van Jaarsveld (CDA): Dank, Voorzitter. GroenLinks bedoelt toch hopelijk niet dat dit een recept is dat we nog heel vaak moeten herhalen?

02:13:04

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

02:13:06

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Nee, de reden dat wij ook onder die motie stonden, is natuurlijk dat door allerlei omstandigheden, zoals corona en uitlopende werkzaamheden, in eerste instantie het participatieproces niet goed gegaan is. De reden dat we dat overdoen, is iets wat ik liever niet vaker doe.

02:13:25

Voorzitter: Een korte vervolgvraag. De heer Van Jaarsveld.

02:13:27

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Ik bedoelde niet dat dit nog een keer over zou moeten. Ik bedoel dat GroenLinks aangeeft dat kunst moet schuren en dat het een mooi voorbeeld is van wat het zou moeten doen. Mijn fractie denkt daar anders over. Wij zien dit niet als iets wat we moeten herhalen op andere plekken bij andere kunstprojecten. Zegt GroenLinks dat dit is wat u wilt?

02:13:47

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

02:13:51

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik zal niet zeggen dat ik alle duizend pagina's gelezen heb. Ik ben een heel eind gekomen. Door de hoogoplopende emoties denk ik dat groepen hier tegenover elkaar dreigen te komen staan. Dat is niet iets wat je moet willen. Over het algemeen zou ik willen dat kunstwerken in de openbare ruimte zoveel teweeg brengen en dat zoveel mensen daarover meedenken. Als ik er nu over nadenk, waarom niet?

02:14:19

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Van der Laan, Partij voor het Noorden.

02:14:24

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voor dat we zo meteen een heel verhaal krijgen van GroenLinks over hoe goed het allemaal gegaan is. Is er over het laatste jaar tijdens het participatieproces geen enkel kritische punt te benoemen?

02:14:37

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

02:14:39

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik denk dat er veel nuttige input uit het participatieproces is gekomen waar we handen en voeten aan geven. In het voortraject, dat heb ik net ook al richting de heer Van Jaarsveld gezegd, zijn in eerste instantie dingen niet goed gegaan. Daar hebben we van geleerd en volgens mij heeft ook Kunstpunt daarvan geleerd. Bij het werkbezoek is daar een en ander over gezegd. De manier waarop wij nu met de wijk in gesprek gaan, is zoals we het vandaag de dag altijd zouden willen.

02:15:10

Voorzitter: U mag van mij verder met uw woordvoering.

02:15:12

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Het is al vaker genoemd. Het is niet aan de politiek wat voor kunst ergens komt. Een kunstwerk hoeft niet door een meerderheid mooi gevonden te worden. Een participatieproces is immers niet een populariteitstrijd. Wij zijn als raad bijzonder volledig geïnformeerd. Hoe weeg je dit? Hoe nu verder? Hoe kun je zoveel mogelijk recht doen aan al die verschillende ideeën en meningen? Wij hebben er vertrouwen in dat Kunstpunt en zeker ook kunstenaars goed invulling kunnen geven aan al die ingebrachte wensen. Niet alleen het kunstwerk, maar dat geldt voor het hele verdere plantsoen. Het is pas net opgeleverd en teruggegeven aan de stad. Dat moet iets worden voor de komende generaties en voor de hele gemeente. Ik denk dat we dat in gezamenlijkheid goed kunnen doen.

02:16:06

Voorzitter: U heeft een interruptie en let ook op uw tijd. Tot slot een interruptie en daarna het slot van mevrouw Folkerts. Mevrouw Jacobs.

02:16:12

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Voorzitter, ik hoor mevrouw Folkerts zeggen dat wij er niet over gaan of er een kunstwerk komt. Volgens mij hebben wij de portemonnee in deze stad, dus volgens mij gaan wij daar wel over. Bent u dat met mij eens?

02:16:22

Voorzitter: Mevrouw Folkerts tot slot.

02:16:23

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik heb gezegd, dat wij niet moeten bepalen wat voor kunst er komt. Wij moeten wegen hoe verder te gaan met al deze input. Daarmee wil ik mijn voorkeur uitspreken om scenario twee aan de kunstenaars te geven om verder handen en voeten te geven aan alle genoemde suggesties.

02:16:44

Voorzitter: Dank u wel. Voor woordvoering? De heer Rustebiel, D66.

02:16:48

De heer Rustebiel (D66): Dank, Voorzitter. Dank ook aan de sprekers. Het onderwerp leeft. Achter u zitten nog meer mensen die zich hebben laten horen voor specifiek dit onderwerp en dat vinden wij in de kern hartstikke mooi. Ik denk dat de aanleiding helaas wat minder positief is. We hebben een valse start gemaakt met dit proces. De kern van de vraag van de heer De Moel delen wij. Wat maakt dat je het nodig vindt dat een ringweg verplaatsen, die nog niet zo oud is en ook niet populair is, een herinnering moet krijgen? Volgens mij hebben we bij de keuze voor het Zuiderplantsoen in zijn algemeenheid voor kunst in de openbare ruimte gekozen, maar kwam vrij laat in het proces naar voren dat het dit Geheugenpaviljoen zou worden. Dat heeft ons als raad net als onze inwoners behoorlijk overvallen. Ik moet wel zeggen dat binnen de problematische situatie, waarin een herstart moest komen van het participatieproces, het college dat zo goed en zo kwaad als het kon aardig heeft gedaan. Alleen, de stellingen waren al zo betrokken dat dit lastig was.

02:17:53

De heer Rustebiel (D66): Wat we ook spijtig vinden, is dat het inmiddels best veel geld kost. Het nieuwe proces en de varianten die nu voorliggen of het alsnog slopen van het ding. Dat vinden wij vervelend. Deze kosten rekenen wij het college aan, want dit had anders gekund.

02:18:09

De heer Rustebiel (D66): Dan de weging van de resultaten. Het college spreekt van een genuanceerd beeld. Mijn fractie ziet dat de weerstand overheerst. Ik denk dat dit met een open en minder sturend proces anders had kunnen zijn.

02:18:23

Voorzitter: Interruptie van de SP. De heer Brandenburg.

02:18:26

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, dank u. Even over dat punt van de kosten en dat D66 dit het college aanrekent. Er was een goedkopere oplossing geweest. Dat was zeggen, we plempen het neer en we doen niet opnieuw participatie en we gaan niet naar andere ontwerpen kijken. Had D66 dat liever gewild?

02:18:42

Voorzitter: De heer Rustebiel, D66.

02:18:46

De heer Rustebiel (D66): Volgens mij was het beter geweest om terug te gaan naar wat we oorspronkelijk wilden, namelijk kunst in de openbare ruimte en niet specifiek een herinnering aan de ringweg. Dan was deze hele discussie namelijk niet ontstaan.

02:18:57

De heer Rustebiel (D66): Wij vinden het lastig om de uitkomsten...

02:19:01

Voorzitter: Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

02:19:03

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Hoe was dat goedkoper geweest? Ook in dat scenario had je in eerste instantie die pilaren willen laten staan. Hoe had het scenario van D66 geld bespaard?

02:19:16

Voorzitter: De heer Rustebiel.

02:19:17

De heer Rustebiel (D66): Nee, geen pilaren. Wij kozen voor kunst in de openbare ruimte van het Zuiderplantsoen en we kregen het Geheugenpaviljoen. Wij hebben niet gekozen voor specifiek dit ding. Dat kwam pas heel laat tot ons.

02:19:29

Voorzitter: Een vervolgvraag van mevrouw Folkerts.

02:19:32

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dan zegt u dus eigenlijk, wij hadden twee jaar geleden niet voor de motie, waar u zelf volgens mij ook onder stond, moeten stemmen. We hadden toen die pilaren weg moeten halen, want dat had ons geld gescheeld.

02:19:45

Voorzitter: De heer Rustebiel.

02:19:49

De heer Rustebiel (D66): Nee, het gaat erom dat wij in een positie zijn gebracht door het college, doordat het zo snel sturend richting het Geheugenpaviljoen is gegaan en niet richting de brede opdracht over kunst in de openbare ruimte. Dat is volgens mij niet hoe wij hierover gepraat hebben.

02:20:02

Voorzitter: Het is voor u meteen de laatste interruptie. Ik ga meneer Rustebiel de gelegenheid geven. Mevrouw Gierkink, PvdA.

02:20:08

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik vind het een verwarrende woordvoering. Ik ken D66 namelijk als een partij die juist altijd opkomt voor cultuur en juist ook kunst in de openbare ruimte belangrijk vindt. Echter, nu spreekt u zich uit over de invulling van die kunst in de openbare ruimte, namelijk het concept van de herinnering. Dat is toch onderdeel van de kunst? Hoe weegt D66 dat?

02:20:28

Voorzitter: Meneer Rustebiel.

02:20:31

De heer Rustebiel (D66): Ik sluit aan bij wat de VVD net zei, dat wij door het rommelige proces dat hier is gelopen als raad in een positie worden gebracht om te oordelen over kunst. Dat vinden wij lastig en dat maakt dat wij de uitkomsten van de participatie lastig kunnen leggen naast de varianten die het college voorlegt. Wij vinden de onderbouwing van de varianten ook ingewikkeld. De Spijker zou in de kern een redelijk populaire oplossing kunnen zijn. Echter, als je ziet hoe dat vervolgens wordt verpakt in een totaalpakket van € 160.000, dan hebben wij het idee dat die variant een beetje 'doodgerekend' wordt door het college. Wij kunnen niet zoveel chocola maken van wat hier nu voorligt, moet ik eerlijk zeggen.

02:21:11

Voorzitter: U heeft nog twee slotzinnen, want ook u bent over de tijd heen.

02:21:18

De heer Rustebiel (D66): Dat was wat ik wilde zeggen. Het is jammer dat we hier zo gekomen zijn. Ik denk dat het college, binnen wat er nog te doen viel aan participatie, best een goed proces heeft neergezet. Alleen wij vinden het lastig om een politieke mening te

uiten over wat voor kunst hier zou moeten komen. Daar hadden we niet terecht moeten komen met elkaar.

02:21:37

Voorzitter: Dank u wel. Voor woordvoering? De heer Brandenburg, SP.

02:21:42

De heer Brandenburg (SP): Ja, laten we dat maar doen, Voorzitter. Van mijn kant de constatering dat ik het wonderlijk vind dat D66 kennelijk vraagtekens heeft bij de correctheid van de financiële informatie die het college geeft om onze keuze op te baseren. Dat zou namelijk maar één ding kunnen betekenen, namelijk een motie van wantrouwen bij de komende raadsvergadering. Die zien we dus wel tegemoet.

02:22:04

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, kunst is altijd persoonlijk. Wat de één mooi vindt, dat kan een ander helemaal niet aanspreken. Daarom ben ik het met de VVD eens dat het niet over de vraag gaat of iets mooi of lelijk is, want er bestaat niet één kunstwerk dat iedereen aanspreekt. Dat vinden is ook onmogelijk en het is al helemaal niet aan politici - aan mij in de laatste plaats - om daar een mening over te hebben. Daar hebben we Kunstpunt voor die dat samen met kunstenaars en experts kan doen. Wat wel onze taak is, Voorzitter, is het proces. We hebben het hier al vaker over dat proces gehad. Dat heeft geleid tot een opdracht van deze raad aan het college om dat proces opnieuw en beter te doen. Vandaag liggen daarvan de uitkomsten voor en moeten wij als volksvertegenwoordigers daar een weging aan geven en deze aan het college meegeven via wensen en bedenkingen - om het technisch te maken - wat wij daarmee willen doen.

02:23:02

De heer Brandenburg (SP): Een van de opties die voorligt en die voortkomt uit dit traject is zeggen, we moeten min of meer terug naar de tekentafel. Samen met bewoners aanpassingen doen aan het oorspronkelijke concept wat wij hadden, zodat bewoners betrokken kunnen worden bij hoe dat er uiteindelijk komt en zodat het een gedragen kunstwerk vanuit de buurt kan zijn. Voorzitter, als iemand daadwerkelijk voorstander is van participatie, dan zou hij voor deze optie kiezen. Mijn fractie doet dat bij deze.

02:23:36

De heer Brandenburg (SP): Dan ga ik nog in op het laatste punt. Het was een vraag van één van de sprekers. Voor wiens geheugen is dit van belang? Laat ik het namens mijn partij neerzetten, want het is een kunstwerk dat laat zien hoe je vroeger een betonnen weg op palen dwars door een stad, door wijken of door parken kon leggen. Een groot deel van een bos in onze stad is daarvoor gesloopt. Het is misschien ook een blijvende herinnering aan hoe wij soms voor anderen hele grote beslissingen nemen. Ik noem wijkvernieuwing, waardoor er soms duizenden mensen uit hun huis moeten dat gesloopt wordt en naar andere huizen gaan. Daar hebben wij geen tientallen sprekers, schriftelijke vragen en stadsplanners voor. Misschien is het ook een herinnering aan dat soort grote beslissingen die wij met elkaar nemen, waarbij ik helemaal niets af wil doen aan de zorgen van de omwonenden die leven rondom dit kunstwerk. Ik hoop dat die bij de verdere uitvoering goed betrokken worden en uiteindelijk een kunstwerk hebben, wat ook voor hun herinnering wenselijk is. Ik heb er vertrouwen in dat dit kan.

02:24:48

Voorzitter: Daarmee komt u over uw tijd, maar u bent ook aan het einde van uw woordvoering. De heer De Waard, Stadspartij 100% voor Groningen.

02:24:54

De heer De Waard (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel. Een vraag aan de SP...

02:24:58

Voorzitter: De heer De Waard voor uw woordvoering.

02:25:00

De heer De Waard (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik dacht dat ik een vraag mocht stellen.

02:25:02

Voorzitter: Nee, hoor.

02:25:04

De heer De Waard (SP): Dan heb ik geen vraag aan de SP.

02:25:08

De heer De Waard (SP): Dan begin ik met mijn woordvoering. Dank aan de insprekers om te beginnen. Wij zijn een groene parel in de stad rijker. Na de dominantie van de zuidelijke ringweg met beton, lawaai en vervuiling en de overlast van de aanpassing van Ring Zuid heerst er nu rust in het groen en genieten bewoners, medewerkers en bezoekers zichtbaar en massaal van het Zuiderplantsoen. Wandelen, fietsen, sporten en ontmoeten; prachtig! Helaas dreigt een omstreden participatietraject over het Geheugenpaviljoen al dat fraais te overschaduwen. Het gaat hierbij niet om of wij dit kunstwerk mooi vinden of niet, maar om de manier waarop veel buurtbewoners zich betrokken voelen bij dit aandenken aan de ringweg. Dat is ondermaats, dat is wel duidelijk.

02:25:53

De heer De Waard (SP): Hoe je het ook wendt of keert, onder de buurtbewoners is nog veel weerstand en er zijn meer tegenstanders dan voorstanders van dit paviljoen. Hoe dichterbij men bij het kunstwerk woont, hoe groter het aantal tegenstanders. Zij moeten er dagelijks tegenaan kijken. Dat geldt niet voor alle deskundigen en professionals die het college zo graag aanhaalt ter onderbouwing van dit kunstwerk. Die wonen immers elders. Hoe repareer je dat? Toegeven dat je fout zat? Dit weghalen en opnieuw beginnen? Leren van je fouten? Dat zou volwassen, eerlijk en groot zijn van dit college en een voorbeeld van hoe nieuwe politiek zou moeten werken.

02:26:33

De heer De Waard (SP): Nee, het college bedenkt nu vier varianten. Dat oogt sympathiek, maar bij het werkbezoek bleek dat de voorkeursvariant van het college, variant twee aanpassing, inhoudt dat mogelijk alleen de drie losstaande delen worden verwijderd en het grote overheersende deel met de horizontale liggers, waar verreweg de grootste en de meeste weerstand tegen is, hoe dan ook blijft staan. Als dat zo is, dan is participatie in onze ogen ondanks alle mooie woorden een wassen neus. Luistert het college niet? Wil het zijn eigen zin doordrijven? Wij zouden alleen kunnen instemmen met variant twee indien in overleg met de buurt, dus met draagvlak, nog wezenlijke aanpassingen aan het kunstwerk mogelijk zijn. Het zou het college sieren, met het gegeven dat je nooit iedereen tevreden kunt stellen.

02:27:28

Voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Gierkink van de PvdA.

02:27:36

Mevrouw Gierkink (PvdA): U heeft het over een wassen neus en dat het zou sieren als we hiervan gaan leren. Er worden echter juist veel aanpassingen voorgesteld en in de brief staat ook expliciet benoemd dat die samen met de buurtbewoners vormgegeven kunnen worden. Betekent dat dan dat u kunt instemmen met dit scenario?

02:27:54

Voorzitter: De heer De Waard.

02:27:56

De heer De Waard (Stadspartij 100% voor Groningen): Daar heb ik nog wel een vraag over aan het college. Zoals ik het gelezen heb en ook begrepen heb bij het werkbezoek kunnen enkele losstaande delen worden verwijderd, maar blijft het grootste deel van het kunstwerk hoe dan ook staan. Daar is de meeste weerstand tegen. Ik denk dat het goed is - ik kom er zo nog even op - als dat zou kunnen worden aangepast, zodat we echt in overleg met de buurtbewoners tot een variant komen waar wel meer draagvlak voor is.

02:28:25

Voorzitter: U mag tot een afronding komen van uw betoog, want ook u zit aan de tijd. De heer De Waard.

02:28:30

De heer De Waard (Stadspartij 100% voor Groningen): Als dat niet het geval is, moet het Geheugenpaviljoen worden verwijderd en moet in overleg met de buurt een passend alternatief met bijvoorbeeld een ontmoetingsplek worden gerealiseerd. Variant vier dus. Onze oproep aan het college: luister serieus naar de inwoners, handel daarnaar en ga opnieuw in gesprek. Dank u wel.

02:28:54

Voorzitter: U bedankt. Dan hebben wij nog twee personen te gaan. Mevrouw Van Heteren, Student en Stad.

02:28:58

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Dank u, Voorzitter. Het participatietraject rond het Geheugenpaviljoen laat precies zien hoe verdeeld de meningen zijn. Dat hebben we ook gehoord van de insprekers. Sommigen waarderen de uitstraling en de betekenis en anderen vinden het te groot. Voor onze fractie is de kern helder; kunst moet de stad verrijken, maar ook draagvlak hebben. Doorgaan met het oorspronkelijke ontwerp kan wat ons betreft dan niet. Tegelijkertijd zien we de waarde van de visie achter dit kunstwerk en de rol die het kan spelen in het Zuiderplantsoen. Daarom begrijpen wij de voorkeursoptie van het college, optie twee. Realiseren, maar wel met aanpassingen.

02:29:34

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Wat ons betreft, is dit niet ideaal. De ideale optie was geweest om destijds onze motie te steunen. Goed, nu zijn we hier en in dit stadium is optie twee het meest haalbaar. Over de exacte uiting hiervan gaan we ons niet uitspreken, omdat het kunst is. Tot slot, dit traject leert ons hoe ingewikkeld participatie rond kunst kan zijn, maar laat ook zien hoe waardevol het is. Laten we de lessen meenemen, zodat we bij toekomstige projecten eerder en beter het gesprek kunnen aangaan.

02:29:59

Voorzitter: Dank u wel. Tot slot mevrouw Gierkink, PvdA.

02:30:03

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dank u, Voorzitter. Ook wij waren ruim een jaar geleden een van de mede- indieners, samen met een brede meerderheid van de raad, van de motie om het participatieproces opnieuw te doen. De aanleiding was helder. Er lag natuurlijk de petitie met ruim 1600 handtekeningen, er leefden veel zorgen in de wijk en er was het gevoel dat er niet geluisterd werd. Wij vinden dat het als politiek onze verantwoordelijkheid is om daar iets mee te doen en dat er op dat moment een nieuw en zorgvuldig participatieproces nodig was. Het proces is er gekomen. Alle opties op tafel, honderden bewoners die naar bijeenkomsten zijn geweest, meer dan duizend mensen die online gereageerd hebben, burens die naar het gesprek zijn gekomen en deskundigen die hun mening hebben gegeven. Dank daarvoor aan iedereen, ook aan bewoners die de moeite nemen om dat allemaal in te vullen en aanwezig te zijn.

02:30:52

Voorzitter: U heeft een interruptie van het CDA. De heer Van Jaarsveld.

02:30:55

De heer Van Jaarsveld (CDA): Dank, Voorzitter. Ik ben benieuwd of de PvdA iets kan toelichten. Bij dat nieuwe participatietraject, dat wordt net gezegd, lagen alle opties op tafel. Bedoelt u dat er een evenredige kans was dat het dan toch niet zou blijven staan? Of bedoelde u dat anders?

02:31:12

Voorzitter: Mevrouw Gierkink.

02:31:14

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik bedoelde dat uit het participatieproces iedere mogelijke optie kon komen. Oftewel het helemaal weghalen, het aanpassen of iets anders neerzetten. We zien zulke uiteenlopende reacties. De Spijker is bijvoorbeeld tientallen keren genoemd, dus het lijkt me goed dat die in het vervolgproces met bewoners meegenomen wordt. Wat mij betreft, lagen zowel voor bewoners, deelnemers aan het participatieproces als voor ons als politiek die opties op tafel. De uitkomst...

02:31:43

Voorzitter: U heeft een vervolgvraag. De heer Van Jaarsveld.

02:31:45

De heer Van Jaarsveld (CDA): Ik ben benieuwd bij wat voor soort inbreng vanuit bewoners of misschien welke percentages in voor en tegen de PvdA was omgeslagen? U zegt, dat die optie voor bewoners op tafel lag.

02:31:59

Voorzitter: Mevrouw Gierkink.

02:32:00

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik hang sowieso nergens percentages aan, want het was geen referendum. Het gaat om de kwalitatieve input die mensen gegeven hebben. Als je kijkt naar de input die gegeven is, dit nu de optie is die hier uitkomt. Stel, dat er echt...

02:32:15

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik weet het niet. Er hadden andere dingen uit kunnen komen, dan had er iets anders gelegen en hadden we dat op een andere manier gewogen.

02:32:22

Voorzitter: U heeft ook nog een interruptie van de heer Van der Laan, Partij voor het Noorden.

02:32:26

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, het is al een paar keer gezegd door een aantal partijen dat het geen referendum is. Zijn er insprekers geweest die gezegd hebben en ervaren hebben dat het een referendum was? Ik vind het een oneigenlijke gesprekstechniek om mensen ergens in te duwen. Het is geen referendum, maar de PvdA gebruikt dat wel. Ook een aantal andere partijen trouwens.

02:32:49

Voorzitter: Mevrouw Gierkink.

02:32:50

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik heb het idee dat de heer Van der Laan dat nu exact bij mij probeert te doen, mij ergens induwen. Ik heb namelijk niet gezegd dat iemand gezegd heeft dat het een referendum is. Echter, door te zeggen dat je per se naar de meerderheid moet luisteren, impliceer je dat het een referendum is. Daarom zeg ik nogmaals dat het geen referendum is, omdat het niet gaat om het percentage voor- of tegenstanders. Kan ik mijn woordvoering vervolgen?

02:33:16

Voorzitter: Dat is aan de heer Van der Laan en zo te zien niet. Een korte vervolgvraag.

02:33:19

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Laat ik wat duidelijker zijn. Wat is volgens de PvdA participatie in deze stad?

02:33:24

Voorzitter: Mevrouw Gierkink.

02:33:25

Mevrouw Gierkink (PvdA): Participatie is dat mensen hun mening kunnen geven op verschillende niveaus. We kunnen ze om advies vragen. We kunnen ook een referendum organiseren als we dat willen. We nemen vanmiddag de uitkomsten van een burgerberaad in ontvangst. Er zijn veel verschillende vormen van participatie. In het participatieplan dat we hiervoor gekregen hebben stond expliciet de manier waarop we deze participatie aanvlogen, namelijk raadplegen. We hebben inwoners gevraagd wat ze ervan vonden - als ik misschien verder kan gaan - en daarnaar luisteren heeft effect, want zonder dit nieuwe participatietraject hadden we nu nog steeds het oorspronkelijke ontwerp op tafel gehad. Door de inbreng van de vele bewoners liggen er grote aanpassingen op tafel.

02:34:08

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik begrijp dat het voor tegenstanders van het Geheugenpaviljoen in zijn geheel nog steeds teleurstellend is, omdat zij liever zien dat het kunstwerk helemaal niet doorgaat. Ik hoop dat zij ervaren dat zij straks waar ze willen verder mee kunnen denken over de verdere precieze invulling. Niet alleen van het Geheugenpaviljoen of eventueel nog andere kunst, maar ook breder van het Zuiderplantsoen.

02:34:30

Voorzitter: Dit was uw inbreng?

02:34:32

Voorzitter: Binnen de tijd was een groot woord, maar we nemen het zoals het komt. Daarmee is alle inbreng vanuit de raad geweest. Dan gaan we over naar het college. We zijn door de tijd heen van deze sessie. Ik ga het uiteraard wel afmaken, maar ik ga de wethouder vragen om kort te reageren op de inbreng van de raad en eventuele vragen vanuit de raad tot het eind van de reactie te bewaren. De wethouder, de heer Broeksma.

02:34:58

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Dank voor de discussie die in de raad gevoerd is en ook in het participatieproces gevoerd is. Het college heeft de wens in de motie van de raad uitgevoerd door nogmaals een participatieproces in te richten. We hebben het participatieplan met u gedeeld. Veel mensen voelden zich immers niet gehoord. U hebt dat ook aangegeven. Totaal begrijpelijk, omdat het proces een paar jaar had stilgestaan. In het verleden was er een kunstcommissie vanuit Kunstpunt met buurtbewoners, maar door vertraging van de ringweg en corona kwam hier jaren vertraging in.

02:35:31

De heer Broeksma: De participatie, ik heb het eerder gezegd, is vooral kwalitatief ingestoken, dus geen referendum of iets dergelijks c.q. de meeste stemmen gelden. Dan hadden we een andere insteek moeten kiezen, nog los van de vraag of je überhaupt wil dat er democratisch gestemd gaat worden over kunst. De uitkomst van de participatie geeft een gemengd beeld. Voorzitter, er zijn duidelijke tegenstanders en duidelijke voorstanders. U heeft alle informatie. Als er gezegd wordt dat dit participatieproces er niet toe doet, zou dat totaal onterecht zijn. U heeft ruim 1.600 pagina's gezien. U heeft de kopieën van alle formulieren gehad. We hebben alles gehoord en we hebben alles gelezen. Uiteindelijk gaat het om een weging en een weging kan voor verschillende mensen verschillend uitpakken.

02:36:20

De heer Broeksma: Zoals de heer Van der Laan zegt, wij leggen het nog eens een keer uit en er ligt eigenlijk geen keuze voor. Dat is iets anders. U zegt iets anders dan wat in de vragen voorlag, zoals: wat vindt u van het Geheugenpaviljoen en wilt u nog iets anders kwijt? U heeft een variëteit aan reacties kunnen lezen. Ik zeg dit ook richting de VVD die zegt, er wordt gestuurd naar het Geheugenpaviljoen. U heeft een variëteit aan reacties kunnen lezen. Als ik die reacties samenvat, Voorzitter, komt het neer op de volgende samenvatting. De tegenstanders zeggen lelijk en groot en te veel beton als tweede punt. Als derde punt willen ze niet herinnerd worden aan de ringweg. Het vierde punt is sociale onveiligheid.

02:36:57

De heer Broeksma: Als ik de voorstanders samenvat, dan zeggen ze mooi. Zij zeggen de historische referentie en een herinnering aan wat hier was en het historische verhaal. Ook de ecologische waarde wordt genoemd en biodiversiteit. In de raad is gezegd, mooi c.q. lelijk moet geen onderdeel zijn van een democratisch proces. Dat ligt bij de kunstenaars. Het punt groot en veel beton. Het kan kleiner, niet heel veel kleiner. De andere pilaren kunnen weg, ook die aan de andere kant van het water. Echter, het hoofdidee, wat de heer De Waard ook zegt, 'de poort' blijft wel in omvang, maar kan minder 'betonnig' door vergroening. Voor de duidelijkheid, wat er nu staat is niet het bedoelde kunstwerk, maar de basis van het kunstwerk. Het kunstwerk is er nog niet. In het ontwerp wat u gezien heeft zit veel groen en de look van wat je ziet, kan aangepast worden door het bijvoorbeeld te beschilderen. Groen

over een schilderij past misschien niet, dus dat is een afweging van schilderen of groen of hoe dat precies gaat.

02:38:02

De heer Broeksma: Wel of geen herinnering aan de oude ringweg. U heeft gelezen in de ruim 1.600 pagina's dat daar verschillend over gedacht wordt. U heeft het bij de insprekers gehoord. Twee van de vijf zeggen, dat moet blijven. Drie van de vijf zeggen, dat ding moet weg, wij willen die herinnering niet. De meningen zijn verdeeld. In ieder geval bij de inwoners. De experts zijn er daar eensgezinder over. Er wordt aan de ene kant gezegd, weg ermee en we zijn klaar met de ringweg en die is er trouwens nog. Anderen zeggen juist de herinneringen bewaren aan hoe het was op een passende manier. Het afleesbaar houden van de wordingsgeschiedenis is een van de citaten. Het college gaat met dat laatste mee.

02:38:42

De heer Broeksma: Sociale onveiligheid is genoemd. De veiligheid is genoemd. Mocht dat aan de orde zijn, is dat aan te pakken. Er loopt een behoorlijk druk fietspad onderdoor. Dat fietspad functioneert al geruime tijd, zoals u weet, in het verlengde van twee verlichte woonstraten. De heer Van der Laan is bang voor mensen die daar gaan slapen of hangjeugd. Over hangjeugd zeg ik, jeugd is onderdeel van onze gemeente. Dat zijn onze inwoners. Die mogen er ook zijn en die mogen hun plekken hebben. Voor mensen die daar gaan slapen, hebben we een daklozenbeleid, dus dat kunnen we op een andere manier aanpakken. We kunnen op een andere manier voor veiligheid zorgdragen. Het is een fietspad in het verlengde van het Verlengde Winschoterdiep.

02:39:27

De heer Broeksma: Tenslotte Voorzitter, de ecologische waarde. Bovenop ontstaat een bijzondere ecologie met alle kansen voor biodiversiteit en voor flora die aantrekkelijk is voor vlinders en bijen. Katten komen daar niet makkelijk en vossen ook niet. Voor nestelende vogels kan het een bijzondere plek worden. Overigens komen er geen mensen, behalve sporadisch voor onderhoud. Alles afwegend, alles gehoord hebbende...

02:39:56

De heer Broeksma: Als de heer De Waard vraagt, heeft hij wel voldoende geluisterd naar de tegenstanders, zeg ik daarop volmondig: ja. Ja, zonder enige twijfel. We hebben echter ook geluisterd naar de voorstanders en er komt een gemengd beeld uit. Zoals ik al zei, het wil niet zeggen dat we tegemoetkomen aan wat de tegenstanders vinden. We komen tegemoet aan wat de voorstanders willen. Het hoofdidee blijft staan en we gaan met de buurt in gesprek over aanpassingen die mogelijk zijn. Het kunstwerk is er nog niet, zeg ik u. Wat we aangeven in de brief is dat we met de inwoners in gesprek gaan over aanpassingen van het hoofdidee, de poort zou moeten blijven staan. Dat is optie twee.

02:40:48

Voorzitter: Daarmee was u volgens mij aan het eind van uw beantwoording.

02:40:50

De heer Broeksma: Ja, ik wil wel een punt zetten.

02:40:52

Voorzitter: Dank u wel. U heeft nog een tweetal vragen. We zitten aan de tijd inmiddels en sommigen van ons zullen zo moeten gaan om op tijd te zijn voor de volgende sessies. Is er nog behoefte aan vragen aan het college? Ik heb er twee gepauzeerd. Dan laten we het bij die twee. Eerst de heer De Waard, Stadspartij.

02:41:09

De heer De Waard (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. Dank, wethouder. Heb ik het goed begrepen dat de wethouder zegt, er zijn aanpassingen mogelijk? U noemt dat best behoorlijk wat aanpassingen, maar het grootste deel - u noemt dat de hoofdgedachte of iets dergelijks, maar dat is in simpele termen gewoon het grote stuk - het liggende stuk met de beide pylonen blijft hoe dan ook staan. Wat er ook gebeurt, wat de buurt er verder van vindt, waar u nog wel mee in gesprek gaat. Klopt dat?

02:41:41

Voorzitter: Uw vraag is helder. De wethouder.

02:41:44

De heer Broeksma: Ja.

02:41:46

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Laan, Partij voor het Noorden.

02:41:51

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Is het afgelopen jaar ooit de overweging geweest om juist die poort - je mag het dak noemen, je mag het horizontale ligger noemen - weg te denken of halen? Dat dak zeg maar. Is dat ooit een overweging geweest van de wethouder.

02:42:07

Voorzitter: De wethouder.

02:42:09

De heer Broeksma: Ik heb eerder geantwoord op de vraag van mevrouw Jacobs. Het antwoord is doorlopend. Doorlopend. U heeft een motie aangenomen. We hebben hier eerder gesproken vorig jaar - ik heb die datum net genoemd - over blijft het Geheugenpaviljoen staan. Die vraag hebben we ook gesteld. Is er een ander kunstwerk mogelijk of moet het geheel verdwijnen? Al die opties zijn doorlopend een optie geweest, doorlopend.

02:42:35

De heer Broeksma: Ik zie u nee schudden, maar het antwoord is: ja, op elk moment. Als u zegt, kan die dwarsligger of dat dak weg, zodat het wat minder aantrekkelijk wordt voor mensen om daar te gaan slapen, dan heeft u het over een ander kunstwerk. De uitkomst is de weging die het college voorstaat. U kunt zelf een andere weging maken. Omwonenden kunnen een andere weging maken. Iedereen kan zijn eigen afweging maken uit het volledig transparante materiaal wat we u hebben laten lezen. Alle 1.026 formulieren zijn voor u beschikbaar. De afweging die wij maken, is het 'hoofdkunstwerk' blijft staan. Er zijn aanpassingen mogelijk in de pilaren. Het kunstwerk bestaat uit zeven elementen.

02:43:17

Voorzitter: Volgens mij had u al afgerond. Ik ben geneigd het met u eens te zijn dat de vraag volgens mij helder beantwoord is. U en de vraagsteller zijn het alleen niet eens. We komen tot een afronding. In het kader van de tijd hebben we helaas geen andere keus. Er ligt geen raadsvoorstel voor, dus het hoeft in principe niet door naar de raad ter bespreking. Het kan zijn dat er fracties zijn die een motie overwegen. Daarmee kijk ik naar u. Zijn er fracties die dit in overweging hebben? Vanuit die hoek nog behoefte om enigszins toe te lichten waarover?

02:43:55

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Ik kan wel iets zeggen.

02:43:57

Voorzitter: Kort, graag.

02:43:57

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Wij willen dat dak eraf, Voorzitter.

02:44:00

Voorzitter: Dank u wel. Hier gaan we het voor nu bij laten. We wachten de moties in spanning af. Ik bedank u allen voor uw inbreng en uw aanwezigheid.